**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО**
**„ЦАРИЦА ЙОАННА" – ГРАД ПАЗАРДЖИК**

**4400 Пазарджик, ул. " Царица Йоанна" № 4, тел.034 / 44 58 94, E-mail: info-1301911@edu.mon.bg**

УТВЪРДИЛ:

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА

Директор на ПГСС „Царица Йоанна"

# А К Т У А Л И З И Р А Н А
# СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
# НА
# ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
# „ЦАРИЦА ЙОАННА" – ПАЗАРДЖИК
# ЗА ПЕРИОДА 2024 - 2029 ГОДИНА

Стратегията е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 11/13.09.2024г. от решение на педагогически съвет )

## СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение .....3

II. Национална правна рамка и правна рамка на Европейския съюз .....4

III. Анализ на факторите на вътрешната и външната среда и актуалното състояние на училището. ..... .....7

1. PEST анализ .....9

2. SWOT анализ .....10

IV. Мисия и визия на училището .....15

1. Мисия .....15

2. Визия ..... .....15

V. Водещи принципи и ценности за развитие на училището .....16

1. Водещи принципи .....16

2. Водещи ценности .....16

VI. Стратегически цели на образователната система и специфични за институцията цели.....18

1. Стратегически цели .....18

2. Специфични цели за институцията (оперативни цели) .....18

VII. Приоритетни области .....19

VIII. Финансиране .....37

IX. Приложения. План за действие и финансиране за учебната 2026/2027 година

## I. Въведение

Стратегията за развитие на Професионална гимназия по селско стопанство „Царица Йоанна“, гр. Пазарджик (ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик) за периода от 2024 г. до 2029 г. представлява стратегическа рамка за изграждане на модерно и качествено професионално образование и обучение, отразяващо динамичнитеобществени и икономически отношения и потребностите на бизнеса и учащите се. Тя представя основните принципи и приоритети в устойчивото развитие на гимназията и определя конкретни цели, дейности и мерки за тяхното изпълнение, както и ресурсите за постигането им. Самата стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимостот промяна и превръщането на училището в организатор, създаващ условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

В съдържателен аспект стратегията е конструирана съобразно идентифицираните предизвикателства пред системата на училищното и професионално образование и обучение, произтичащи от външната среда и от вътрешните процеси в образованието. При анализа и дефинирането на целите, дейностите и мерките са обхванати ключови процеси при функционирането на системата на професионалното образование, поддържане и повишаване на качеството на образованието, дигитализация на учебния процес и административните услуги във ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик, кариерно развитие на преподавателите, професионално ориентиране на учениците и други.

Планът за изпълнение на стратегията е организиран по приоритетни области и специфичните цели, осигуряващи постигането на основната цел на стратегията, съответните дейности и конкретните мерки и инструменти за тяхното реализиране.

Индикаторите за постигането на целите са съобразени с методологията за мониторинг и оценка на напредъка.

Очакваният резултат от прилагането на стратегията е да се постигне ново качество на образованието в ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик, адаптирано към бързо променящата се социално- икономическа среда и изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗУПО) и нормативната база; да развива способности за гъвкаво логично мислене, аргументиране на собствената позиция и бързо ориентиране и използване на потоците от информация. Тези умения, съчетани с езикова, математическа, дигитална и функционална грамотност да поставят здрава основа за усвояване на все повече знания и

професионални компетентности.

Основните принципи, с които е съобразена стратегията, са:

- Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик към мисията и визията за развитие на училището.
- Индивидуален подход към всеки ученик и повишаване на мотивацията им за работа.
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
- Приемственост – съхранение и развитие на българските образователни традиция загарантиране на последователност и устойчивост при прилагане на училищните политики.
- Хуманизъм, толерантност и отговорност.
- Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език.
- Иновативност и ефективност в педагогическата работа чрез използване на нови подходи, мерки и дейности за постигане на заложените в стратегията цели.
- Прозрачност на управлението и предвидимост в развитието на училищното образование.
- Партньорство и активно взаимодействие между работодатели, родители и всички заинтересовани страни за постигане на целите и задачите на гимназията.
- Гарантиране правото на свободен избор на всеки участник в образователния процес.
- Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите от работата в гимназията, измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите.

Стратегията ще се отчита всяка година и при необходимост ще бъде актуализирана.

## II. Национална правна рамка и правна рамка на Европейския съюз

Стратегия за развитие на ПГСС за периода 2024-2029 година е разработена в съответствие със стратегическите документи на МОН и Република България:

1. Национална програма за развитие България 2030, приета с Протокол 67 на МС от 02.12.2020 г.
2. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030), приета с Протокол № 13 на Министерския съвет от 24.02.2021 г.
3. Стратегия за възпитателната работа в образователните институции 2019 – 2030 г.
4. Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023–2026,

приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г на Министерския съвет от 26.01.2023 г.

5. Националната стратегия за младежта (2021-2030), приета с Решение на 48-ото Народно събрание на 31 януари 2023 г.
6. Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България
7. Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030)
8. Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)
9. Национални програми за училищното образование, утвърдени от Министерски съвет през периода на стратегията
10. Програма „Образование“ 2021-2027 с европейско финансиране
11. Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение от 18.06.2009 година
12. Национална квалификационна рамка на Република България
13. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот
14. Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО)
15. Закон за професионалното образование и обучение (ЗПОО)
16. Закон за закрила на детето
17. Закон за защита на личните данни
18. Закона за защита от дискриминация
19. Закон за семейните помощи за деца
20. Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
21. Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план
22. Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка
23. Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език
24. Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.
25. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищно образование
26. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование

27. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците
28. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование
29. Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти
30. Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие
31. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 10.10.2017 г.
32. Наредба за приобщаващото образование от 27.10.2017 г.
33. Рамкови програми за начално и продължаващо професионално обучение
34. Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация
35. Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професия
36. Наредба № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата.
37. Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област ПАЗАРДЖИК (2023-2025 г.)
38. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
39. Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

## III. <u>Анализ на факторите на вътрешната и външната среда и актуалното състояние на училището.</u>

**Актуално състояние на училището:**

Държавно училище, финансирано от Министерството на земеделието през цялото време на своето съществуване. Води началото си от края на XIX век и е сред най- старите земеделски училища в България. През1898 година-на територията на Държавния земеделски чифлик се открива първото по рода си в страната *Нисше зимно земеделско училище*, с едногодишен срок на

обучение. През 1920 година училището се трансформира в *Държавен девически земеделско–домакински учителски институт,* за подготовка на учителки по селско стопанство и домакинство. През 1924 г към института се открива *Девическо практическо земеделско – домакинско училище,* което 1946г. става Земеделска девическа гимназия с 4 годишен курс на обучение. Институтът се закрива през 1948 г. След закриването му до 1960г. на неговата територия функционират различни по своята организация земеделски училища, школи и курсове, които са отражение на стремежа за подготовка на кадри, способни да развиват и модернизират селскостопанското производство и повишават културата на селския бит. Такива са: *Държавна мъжка земеделска гимназия* с 4 годишен курс на обучение и прием след завършен VII прогимназиален клас с профил „Градинаро – овощарство" *(1949-1953);. Практическо земеделско училище(1953-195..); Едногодишна школа за ръководни кадри на ТКЗС(1950-1955); Централната школа за ръководни кадри на ТКЗС(1955-1960)* През 1959 година се открива *Селскостопански техникум по поливно земеделие с* 4 годишен срок на обучение. Успоредно с него функционират и две годишни курсове за курсисти завършили XI клас. С въвеждането на повсеместната механизация в селското стопанство през 1978 година, става *Техникум по механизация на селското стопанство*. От 1998 година е *Техникум по селско стопанство*, а от 2002 година- *Професионална гимназия по селско стопанство „Царица Йоанна"* .

През учебната 2024/2025 година в ПГСС „Царица Йоанна" се обучават ученици в дневна, задочна и самостоятелна форма на обучение по следните професии и специалности:

1. проф. „Техник на селскостопанска техника", спец. „Механизация на селското стопанство"-1 паралелка дневна форма;

2. проф. „Техник в лозаровинарството", спец. „Лозаровинарство"- 0.5 паралелка дневна форма;

3. проф. „Фризьор", спец. „Организация и технология на фризьорските услуги" - 0.5 паралелка дневна форма;

4. проф. „Икономист", спец. „Земеделско стопанство"-1 паралелка задочна форма;

5. проф. „Техник на селскостопанска техника", спец. „Механизация на селското стопанство"– самостоятелна форма;

6. проф. „Техник в лозаровинарството", спец. „Лозаровинарство"- самостоятелна форма;

7. проф. „Фризьор", спец. „Организация и технология на фризьорските услуги" – самостоятелна форма;

8. проф. „Икономист“, спец. „Земеделско стопанство“- самостоятелна форма;

Професионална гимназия по селско стопанство „Царица Йоанна“ е общинско училище с 126 годишна история и подготвя специалисти с възможности за реализация в областта на селското стопанство. Училището е с обновени сгради и разполага с богата материална база. За учениците със СОП е обособен кабинет за ресурсно, логопедично и психологическо подпомагане и е осигурена подходяща подкрепяща среда.

В ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик се обучават:

❖ 222 ученици в дневна форма на обучение, разпределени в 11 паралелки, по следните професии и специалности:

1. Техник на селскостопанска техника – Механизация на селското стопанство
2. Техник в лозаровинарството – Лозаровинарство
3. Фризьор – Организация и технология на фризьорските услуги

❖ 148 ученици в задочна форма на обучение, разпределени в 5 паралелки със специалност „Земеделско стопанство“, професия „Икономист“

❖ 23 ученици в самостоятелна форма на обучение за всички професии и специалности, изучавани в гимназията.

През учебната 2025/2026 година в ПГСС „Царица Йоанна“ се обучават ученици в дневна, задочна и самостоятелна форма на обучение по следните професии и специалности:

1. проф. „Техник на селскостопанска техника“, спец. „Механизация на селското стопанство“-0.5 паралелка дневна форма;

2. проф. „Техник в лозаровинарството“, спец. „Лозаровинарство”- 0.5 паралелка дневна форма;

3. проф. „Фризьор“, спец. „Организация и технология на фризьорските услуги“ - 0.5 паралелка дневна форма;

4. проф. "Ветеринарен техник", спец. "Ветеринарна медицина"- 0.5 паралелка дневна форма

5. проф. „Икономист“, спец. „Земеделско стопанство“-1 паралелка задочна форма;

6. проф. „Техник на селскостопанска техника“, спец. „Механизация на селското стопанство“– самостоятелна форма;

7. проф. „Техник в лозаровинарството“, спец. „Лозаровинарство”- самостоятелна форма;

8. проф. „Фризьор“, спец. „Организация и технология на фризьорските услуги“ – самостоятелна форма

През учебната 2025/2026 година в ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик се обучават:

- 225 ученици в дневна форма на обучение, разпределени в 10 паралелки, по следните професии и специалности:

1.Техник на селскостопанска техника – Механизация на селското стопанство

2.Техник в лозаровинарството – Лозаровинарство

3.Фризьор – Организация и технология на фризьорските услуги

4. Ветеринарен техник

- 148 ученици в задочна форма на обучение, разпределени в 5 паралелки със специалност „Земеделско стопанство“, професия „Икономист“
- 23 ученици в самостоятелна форма на обучение за всички професии и специалности, изучавани в гимназията.

През учебната 2026/2027 година в ПГСС „Царица Йоанна“ се обучават ученици в дневна, задочна и самостоятелна форма на обучение по следните професии и специалности:

1. проф. „Механизация и цифровизация в аграрния сектор“, - 0.5 паралелка дневна форма;

2. проф. „Лозаровинарство”- 0.5 паралелка дневна форма;

3. проф. „Фризьорство“- 0.5 паралелка дневна форма;

4. проф. "Ветеринарен техник"- 0.5 паралелка дневна форма

5. проф. „Агрономство и агробизнес“, - 1 паралелка задочна форма;

6. проф. „Техник на селскостопанска техника“, спец. „Механизация на селското стопанство“– самостоятелна форма;

7. проф. „Техник в лозаро-винарството“, спец. „Лозаровинарство”- самостоятелна форма;

8. проф. „Фризьор“, спец. „Организация и технология на фризьорските услуги“ – самостоятелна форма

През учебната 2026/2027 година в ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик се обучават:

- 235 ученици в дневна форма на обучение, разпределени в 10 паралелки, по следните професии и специалности:

4. Техник на селскостопанска техника – Механизация на селското стопанство
5. Техник в лозаровинарството – Лозаровинарство
6. Фризьор – Организация и технология на фризьорските услуги

7. Ветеринарен техник

- 150 ученици в задочна форма на обучение, разпределени в 5 паралелки със специалност „Земеделско стопанство“, професия „Икономист“
- 35 ученици в самостоятелна форма на обучение за всички професии и специалности, изучавани в гимназията.

Образователно-възпитателният процес се осъществява от 24 педагогически специалисти, като придобили професионално-квалификационна степен са:

- I ПКС – 1 педагогически специалисти;
- II ПКС – 1 (четири) педагогически специалисти;
- III ПКС – 1 (един) педагогически специалист;
- IV ПКС – 2 (шест) педагогически специалисти;
- V ПКС – 3 (шест) педагогически специалисти.

В гимназията работи един педагогически специалист – старши учител по професионална подготовка, който е с докторско звание по „Икономика и управление“.

Непедагогическият персонал е 20 (двадесет) служители.

Пропускателният режим в училището се осигурява чрез физическа охрана – портиер и камери за видеонаблюдение.

**1. PEST-анализ**

Външните фактори имат негативно въздействие върху развитието на образователната система, което се изразява в дисхармония между мисията на училището и очакванията и изискванията към качеството на образованието. Училището като институция функционира в условията на агресивна среда, която оказва силно влияние върху личността на учениците, мотивацията им за учене, а също така и върху поведението им. Основният, очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна и успешна реакция за преодоляване на отрицателно въздействие.

**Анализ на тенденциите на външната среда**

| Среда | Тенденции | Последствия |
|---|---|---|
| **Политическа** | • ЗПУО – образованието е национален приоритет.<br>• Разминаване между обществените потребности и професионалните направления на | • Качествена промяна във философията на образователната система:<br>- нова образователна структура, организацията на обучение,<br>- гъвкавост и свобода на учебните |

| | | |
|---|---|---|
| | завършващите образователната система. | планове и програми,<br>- ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване,<br>- оптимизирана система на оценяване,<br>- форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и др. |
| **Икономическа** | • Нестабилна общинска и държавна икономика.<br>• Социални неравенства – ниски доходи на семействата, безработни родители. | • Свиване на разходната част от бюджета на училището, рестриктивен бюджет.<br>• Ученици напускат училището – семействата заминават в чужбина.<br>• Недостатъчна материална осигуреност на ученика. |
| **Социална** | • Влошаване на демографските показатели.<br>• Ниска заинтересованост на родителите.<br>• Негативно влияние на обществената и семейната среда върху възпитанието на учениците и мотивацията за учене. | • Намаляване на броя на учениците.<br>• Нарастване на социалните различия между тях.<br>• Влошени възможности за положително възпитателно въздействие в училище.<br>• Ниска мотивация за учене.<br>• Негативно отношение към образователния процес. |
| **Технологична** | • Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси.<br>• Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии. | • Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството и ефективността на образователния процес. |
| **Законова** | • ЗПУО и държавните образователни стандарти следват/ се развиват в крак с тези на Европейския съюз и САЩ. | • Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата.<br>• Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване на отделните участници в процеса на училищното образование. |

**Изводи:**

Като цяло въздействието, което оказва външната среда върху училището, е неблагоприятно. Най-силно изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са неоднозначни и са в зависимост от външни и вътрешнополитически фактори. При

тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че те ще запазят негативното си въздействие върху образователната система.

## 2. SWOT-анализ

| СИЛНИ СТРАНИ | СЛАБИ СТРАНИ |
|---|---|
| **Образователен процес**<br>1. Образователен процес, съчетаващ традиции и иновации, нови образователни модели и успешни педагогически практики.<br>2. Професионално обучение в гимназиален етап, насочено към усвояване на ключови компетентности.<br>3. Реализиране на план-прием по професии и специалности, отговарящи на потребностите на пазара на труда.<br>4. Опит в обучението и подкрепата на ученици със специални образователни потребности (СОП).<br>5. Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП.<br>6. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа и допълнително обучение.<br>7. Осигуряване на целеви и еднократни стипендии.<br>8. Осигурен безплатен транспорт на пътуващите ученици.<br>9. Учебен процес, обезпечен с безплатни учебници за повечето учебни предмети. | 1. Ниски резултати на НВО и ДЗИ.<br>2. Голяма част от учениците са от малцинствата, не владеят български език и това затруднява учебния процес по всички предмети.<br>3. Непостоянен към намаляващ брой на учениците поради демографската характеристика на региона.<br>4. Недостатъчен брой създадени дигитални учебни ресурси от учителите в гимназията.<br>5. Незаинтересованост и нежелание на голяма част от родителите за сътрудничество с училището.<br>6. Слаба мотивация на учениците.<br>7. Отпаднали ученици поради отсъствия, слаб успех, липса на мотивация.<br>8. Ниска пълняемост на паралелките при 11 и 12 клас, поради ранни бракове, започване на работа, емигриране в чужбина.<br>9. Недостиг на средства за финансиране на ремонтни дейности и модернизация на МТБ.<br>10. Проблеми при попълване на учителския състав при необходимост поради липса на опитни и квалифицирани педагогически кадри на пазара на труда.<br>11. Липса на спортна площадка.<br>12. Отдалеченост на учебното заведение от централната градска част, въпреки че в близост са автогарата и железопътната гара.<br>13. Специфика на предлаганите специалности и професии, които са свързани с полагането на физически труд, работа с машини и на открито при различни атмосферни условия, което не |

| | |
|---|---|
| **Ученици**<br>1. Възможност за придобиване от страна на гимназистите на безплатни свидетелства за правоуправление на МПС – категория В, ТкТ,ТВК, ТВК-3.<br>2. Привличане на учениците като партньори в образователния процес.<br>3. Достойно представяне на национални състезания и конкурси в различни области и на различни нива, включване в дейности и проекти, организирани от Община Пазарджик и по програма Еразъм+.<br>4. Функциониращи форми на ученическо самоуправление (ученически съвети на класа и Училищен ученически съвет).<br>5. Активна и разнообразна извънкласна дейност и занимания по интереси.<br>6. Включване на учениците при разработване и реализиране на проекти.<br>**Педагогически специалисти**<br>1. Много добра кадрова осигуреност с педагогически специалисти по всички предмети.<br>2. Създадена позитивна среда и условия за изпълнение на трудовите задължения и предоставени възможности за повишаване на професионалната квалификация и кариерно развитие.<br>3. Вътрешноинституционални форми на квалификация и участие във форуми за споделяне на опит и обмен на успешни педагогически практики.<br>**Управление**<br>1. Добра управленска култура на ръководството на училището и връзка между управленските функции планиране, организиране, координиране и контрол.<br>2. Осигуряване на свободен и равен достъп | е привлекателно за кандидат-гимназистите. |

| | |
|---|---|
| до образование и поддържане на високи стандарти на предлаганото образование.<br>3. Ангажираност на ръководния екип и диалогичност в работата на всички нива.<br>4. Ефективна комуникация и позитивна работна среда.<br>5. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес.<br>6. Контрол върху качеството на образователния процес, възпитателната работа и останалите дейности и предприемане на своевременни и адекватни мерки за въздействие.<br>7. Утвърдени училищни традиции, символи и ритуали.<br><br>**Партньорства и заинтересовани страни**<br>1. Трайни взаимодействия с местни структури и институции (РУО Пазарджик, община - Пазарджик, културни институти, медии и др.), с ромски фондации („Арете“ и „Амалипе“).<br>2. Популяризиране и публичност на дейността на училището чрез сайта и социалните мрежи, публикации в местни и национални медии.<br><br>**Финансови ресурси**<br><br>1. Успешно управление и публичност на финансовите средства в условията на делегирани бюджети.<br>Осигуряване на допълнителни финансови ресурси чрез финансиране по програми и проекти.<br>3.Своевременно изплащане на трудови възнаграждения и допълнителни такива, средства за работно и представително облекло, осигурителни вноски и пр.<br>4. Съгласуване с Обществения съвет на разпределението на бюджета по дейности, размера на капиталовите разходи и отчета за изпълнението в т.ч. и за разходването на | |

| | |
|---|---|
| финансовите средства по ПМС №129 на МС от 11.07.2000 г.<br>**Материални ресурси**<br>1. Добра физическа среда:<br>- класни стаи и кабинети, оборудвани с интерактивни дисплеи и образователен софтуер;<br>- кабинет по БДП;<br>- заседателна зала;<br>- фризьорски салон, учебни работилници, библиотека, бюфет и др.<br>- достъп до интернет, wi-fi мрежа, видеонаблюдение.<br>Учебни ресурси, технически средства. | |
| **ВЪЗМОЖНОСТИ** | **ЗАПЛАХИ** |
| 1. Оптимизиране на училищните учебни планове - разширяване кръга на избираеми предмети от раздел „Разширена професионална подготовка“.<br>2. Повишаване на капацитета на учителите за промяна на стила и методите на работа и преодоляване на рутината и формалното изпълнение на професионалните задължения.<br>3. Постоянно наблюдение на дейностите в образователния процес и своевременно предприемане на действия за неговото подобряване.<br>4. Използване на портфолиото на педагогическите специалисти като инструмент за професионално развитие и оценка.<br>5. Подобряване/разширяване на дигиталната компетентност на педагогическите специалисти.<br>6. Изграждане на STEM център.<br>7. Стимулиране изграждането на професионална учеща се общност с цел подобряване на уменията за преподаване и качествено учене на всички ученици.<br>8. Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска от отпадане от училище. | 1. Демографска криза в региона, ниска степен на раждаемост, емигриране на семейства в чужбина и в резултат намаляване на броя на учениците.<br>2. Редуциране на финансовите ресурси като следствие от намаляващия брой ученици.<br>3. Увеличаваща се незаинтересованост на родителите към случващото се в училище.<br>4. Риск от засилване на отрицателното влияние на обкръжаващата среда върху учениците – агресия, зависимости, неприемливи модели на поведение, липса на ценности и др.<br>5. Ниска мотивация за учене, водеща до неудовлетворителни резултати от учебната дейност.<br>6. Процес на смяна на поколенията и опасност от липса на (млади)учители.<br>7. Влошаване на здравословното състояние на учителите и повишаване на риска от професионални заболявания и професионално прегаряне. |

| | |
|---|---|
| 9. Обучение за изграждане на ценностна система и умения за живот<br>10. Превенция на агресията и зависимостите.<br>11. Осигуряване на възможности за развитие и изява на талантливи ученици.<br>12. Възможности за кариерно ориентиране и консултиране, извънкласни дейности, занимания по интереси, спортни дейности и др.<br>13. Гъвкава система за оценяване на постигнатите резултати от труда и за определяне на ДТВ на персонала в училището.<br>14. Целенасочена политика за поддържане и издигане авторитета на училището.<br>15. Привличане на родителите, повишаване на родителския капацитет, ефективно и отговорно родителство.<br>16. Структуриране и дейност на Обществения съвет, реализиране на инициативи и съвместни дейности.<br>17. Продължаване внедряването на иновации и добри педагогически практики. | |

## IV. Мисия и визия на училището

### 1. Мисия

Мисията на ПГСС „Царица Йоанна“ – гр. Пазарджик е да подпомага учениците в развитието и усъвършенстването им в оптимална училищна среда, с квалифицирани учители и в партньорство с родителите и работодателите. Усилията ни са насочени към придобиване не само на базисно образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, за да се реализират успешно на пазара на труда като адекватно подготвени кадри за работа във всички направления на селското стопанство.

Възпитателното взаимодействие е насочено към изграждане на родолюбиви личности с модерно виждане за света, към развиване и поддържане на физическата им дееспособност, активен и здравословен живот.

### 2. Визия

Отчитайки нуждите на региона, динамиката на обществения живот, проблемите и постиженията на българското образование, настоящата Стратегия формира следната визия за

образованието, обучението и ученето за периода 2024-2029 година в Професионална гимназия по селско стопанство:

Визията на ПГСС „Царица Йоанна“ е да запази своя облик и традиции. Училището ще се развива като професионална гимназия. Ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено и актуално образование, в което се прилагат съвременни педагогически технологии, което ангажира, подпомага и стимулира учениците. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на новия ЗПУО. С автономията, която ни позволява новият ЗПУО, ние ще приложим различните форми на обучение – редовна, задочна, самостоятелна и индивидуална, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане и ранно напускане на училище. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

Ще изработим и ще се ръководим от Етичен кодекс на училищната общност, в създаването на който участват Педагогическият съвет, Обществеият съвет и Ученическият съвет. Ще продължим да осъществяваме дневна организация на учебния процес (редовни учебни занятия и извънкласни занимания) за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси. Ще работим активно по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз, като създадем цялостна организация за обменни практики в чужбина, така че учениците ни да обогатят, разширят и затвърдят знанията си, свързани със селското стопанство, ветеринарната медицина, химичните технологии и фризьорските услуги. Ще продължим да изграждаме навици за здравословен начин на живот, като запазим лекарската грижа, и включим нови проекти, свързани с темата. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с миналото и фолклорните ни традиции.

Искаме нашата гимназия да бъде добро място за учениците, създаващо среда за качествено образование, вдъхновяващо за учителите, приобщаващо за родителите, основаващо се на демократични принципи и подготвящо цялата общност за предизвикателствата на 21 век.

## V. <u>Водещи принципи и ценности за развитие на училището</u>

Развитие на ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик в условията на растяща конкуренция чрез създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за учениците и учителите, и в партньорство с родителите, институциите и бизнеса.

Утвърждаване на ПГСС „Царица Йоанна“ – Пазарджик като училище, обучаващо и възпитаващо функционално грамотни, иновативни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите компетентности чрез учене през целия живот.

Формулирайки ценностите за развитието на училището, ние се водим от принципите на демократичния образователен модел, но едновременно с това се стремим да запазим традициите и качеството на българското образование. Нашите ценности са изградени във времето и се следват от учителите и учениците.

**1. Водещи принципи:**

***Ориентираност към личността*** е нашият водещ принцип. Отчитайки колко уникален е всеки човек, ние се стремим да индивидуализираме предоставяното образование и подкрепа и да намерим път към всеки ученик.

***Равен достъп за всеки ученик***, като се осигури качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите му.

***Взаимно уважение, равнопоставеност и лична свобода*** са основа на отношенията и действията на всички членове на училищната общност. Ние вярваме, че свободата се осъществява в рамките на ненарушаване на чуждите права и неприкосновеност и трябва да гарантира собствената и чужда безопасност.

***Естественият стремеж за учене*** е заложен у всеки човек и се проявява в условия на свобода, а училището трябва да я осигури и гарантира за учениците.

***Плуралистично учене*** – ние вярваме, че човек учи отвсякъде, по всяко време и по различни начини. Това определя разнообразието от средства и методи, които прилагаме, за да постигаме поставените образователните цели. В тази връзка допускаме в процеса на учене личния опит и грешката.

Училището подкрепя, развива и стимулира ***сътрудничеството между учениците***, а не конкуренцията на всяка цена между тях.

***Въвеждане на нови техники и технологии***, което ще даде възможност за прилагане на разнообразни методи на преподаване, ще направи по динамичен процеса на учене и учениците - активни участници.

***Запазване на традициите*** е важно за нас, защото ние вярваме, че пазейки ценностите, уменията и практиките, които отразяват същността ни, можем да стигнем навсякъде, без да загубим себе си и пътя.

**2. Водещи ценности:**

2.1. Осигуряване на качество на професионалното образование и обучение (ПОО), съобразено с политиката на МОН и изискванията на ЕС и съвета за осигуряване на качество на ПОО.

2.2. Равни възможности за образование и обучение на всички ученици.

2.3. Атмосфера на уважение, доверие и партньорство между участниците в образователния процес.

2.4. Диалогичност и прозрачност в управлението на гимназията.

2.5. Чувствителност към проблемите на подрастващото поколение и индивидуалните потребности на всеки ученик.

## VI. Стратегически цели на образователната система и специфични за институцията цели

**1. Стратегически цели**

1.1. Създаване на съответстваща на съвременните тенденции среда за обучение, възпитание и подкрепа.

1.2. Изграждане на мотивирана училищна общност – споделяща ценности и визия за формиране на образовани и креативни личности, с активна гражданска позиция и отговорно поведение и отношение към обществените процеси.

1.3. Подобряване и развитие на дигиталните умения – еднакво важни както за учители, така и за ученици на 21-ви век.

1.4. Повишаване качеството на професионалното образование и обучение.

**2. Специфични цели за институцията (оперативни цели)**

2.1. Повишаване на резултатите от обучението на учениците и ориентация към придобиване на ключови компетентности.

2.2. Ефективно включване на учениците в образователния процес и подкрепа за личностното им развитие.

2.3. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на образованието за устойчиво развитие и професионално обучение.

2.4. Повишаване/разширяване на професионалната компетентност и квалификация на педагогическите специалисти.

2.5. Взаимодействия с родители, институции и структура за подпомагане дейността на училището.

2.6. Активно взаимодействие с работодателските организации с оглед осигуряване на реализация на учениците на пазара на труда.

## VII. Приоритетни области, определени в съответствие с насоките по чл.263, ал.4 от ЗПУО:

В резултат на SWOT анализа са определени следните приоритетни области и цели за развитие на гимназията до 2028 г. Те обхващат всички значими предизвикателства пред училището в съответствие с определените от МОН политики:

***Приоритетна област 1.*** Повишаване качеството на предоставяното от гимназията образование;

***Приоритетна област 2.*** Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности;

***Приоритетна област 3.*** Насърчаване на физическа активност на учениците и участието им в спортни дейности;

***Приоритетна област 4.*** Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;

***Приоритетна област 5.*** Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

***Приоритетна област 6.*** Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;

***Приоритетна област 7.*** Приобщаване ученици към училищната общност;

***Приоритетна област 8.*** Противодействие на тормоза и насилието;

***Приоритетна област 9.*** Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование.

**Приоритетна област 1.** Повишаване качеството на предоставяното от гимназията

образование

Целите, свързани с повишаване качеството на образованието в гимназията, са насочени към усвояване на съвременни ключови компетентности за личностно развитие и осигуряване на условия за ранно откриване на заложбите и талантите.

Ще се постави акцент върху усвояване на умения и знания с практическа приложимост, както и върху социалната и емоционалната интелигентност на учениците. За постигане на поставените цели от осъществявано значение е партньорството и ефективното взаимодействие работодателските организации, с родителите и с другите заинтересовани страни.

Важно е и създаването на привлекателни и гъвкави възможности за квалификация и преквалификация в сферата на формалното образувание, неформалното обучение или информалното учене.

**Цели и групи мерки/дейности:**

***1. Усвояване на съвременни ключови компетентности за личностно развитие и за успешна реализация на пазара на труда:***

1.1. Поставяне във фокуса на обучението овладяването на ключови компетентности иразвитие на способности да се решават проблеми вместо на преподаване на знания.

1.2. Поставяне на акцент върху формиране на научна, финансова, дигитална медийна грамотност и дух на предприемчивост и иновации.

1.3. Изучаване на чуждите езици и придобиване на дигитални и комуникативни умения.

1.4. Развитие на ключови компетентности и умения за живот през XXI век чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта.

1.5. Повишаване на резултатите от изпитите от НВО в края на X клас и от ДЗИ по БЕЛ и по професионална подготовка.

1.6. Разработване и поддържане на система за представяне на общите резултати от постиженията на учениците в гимназията.

1.7. Формиране на умения учениците да използват придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации в променяща се околна среда.

1.8. Създаване на условия и подкрепа на екипната работа на учителите за интегриране на учебното съдържание, за ефективно осъществяване на междупредметни връзки и за работа върху усвояване на свързващите (трансверсални) компетентности у учениците.

1.9. Интегриране на дигиталната и медийната грамотност в обучението по всички учебни предмети.

1.10. Сключване на спсразумение за сътрудничество с висше училище.

1.11. Системно взаимодействие с родителите за формиране и развитие у учениците на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век.

*2. Акцентиране върху практическата приложимост на изучаваното учебно съдържание:*

2.1. Изграждане на партньорства и мрежи за сътрудничество между Аграрния и Тракийския университет и гимназията за провеждане на стажове и практики на учениците.

2.2. Изработване и прилагане на система за проследимост на реализацията на завършилите гимназията.

2.3. Сключване на договори за сътрудничество между гимназията и организации и фирми, в които се осъществява производственото обучение – учебна практика, производствена практика.

*3. Развитие на способностите и талантите:*

3.1. Разширяване на обхвата на учениците, участващи в заниманията по интереси, чрез провеждане на различни форми на изяви на училищно ниво.

3.2. Подкрепа на талантите на учениците с изявени интереси в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта чрез организиране на летни академии, спортно-тренировъчни лагери за подготовка на отбори за участие в различни видове състезания, държавни и международни първенства.

3.3. Мотивиране на учениците за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания на местно, регионално, национално и международно ниво в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

3.4. Предоставяне на материални и морални стимули за учениците с изявени интереси в определена област на науката, технологиите, изкуствата, културата и спорта.

3.5. Привличане на представители на висши училища, научни институти, социални партньори и неправителствени организации в подкрепа на заниманията по интереси и извънучилищните дейности.

*4. Мотивиране за учене през целия живот*

4.1. Включване във форми на образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование.

4.2. Валидиране на знания и умения в областта на професионалното образование и обучение придобито чрез неформално обучение или информално учене, както и въз основа на придобит професионален опит по специалности, изучавани в гимназията.

4.3. Осигуряване на съвременна образователна среда – предпоставка за единен подход при усвояването на съвременните ключови компетентности при общообразователната и професионална подготовка.

4.4. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии.

4.5. Организиране на училищното пространство в място за диалог (дружелюбна училищна среда).

4.6. Ежегодно обновяване на физическата среда и технологичната база в гимназията за мотивиране на постиженията на учениците за осигуряване на естетични, модерни и гъвкави пространства в училище, които дават възможност за адаптация спрямо променящите се потребности на обучението и иновативните практики.

4.7. Разширяване на достъпа до модерни IT технологии с оглед провеждане и участие в иновации от разстояние, бърз и качествен достъп до информация и приобщаване на други участници в иновационните процеси.

4.8. Поддържане на зелените площи и спортните площадки в двора на училището.

***5. Мотивирани и креативни учители:***

5.1. Подкрепа на новопостъпващите в гимназията педагогически специалисти.

5.2. Утвърждаване на партньорските отношения с висшите училища относно провеждането на стажове и практики по някои от общообразователните и професионални предмети.

5.3. Разширяване на възможностите за квалификацията на педагогически специалисти без откъсване от работа с цел използване компетентностния подход и на ценностно- ориентиран подход в образователния процес.

5.4. Осъществяване на мобилност на педагогически специалисти, в т.ч. и чрез Европейска

програма Еразъм+.

5.5. Подкрепа на учителите за прилагане на индивидуален подход и за персонализиране на обучението за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал.

5.6. Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението.

5.7. Осъществяване на специализирани обучения на учители за ефективно педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.

***6. Ефикасно управление основано на креативност и иновации:***

6.1. Разработване на система за мониторинг на резултатите от обучението.

6.2. Ефективно прилагане на дигитализация в управлението на гимназията.

6.3. Утвърждаване на интегрирания подход и ефективното взаимодействие съсзаинтересованите институции и гражданите.

6.4. Прилагане на екипен подход на взаимодействие между всички участници в образователния процес.

6.5. Утвърждаване на ученическия съвет като ефективен участник в училищния живот и в организационното развитие на училището.

6.6. Подобряване на образователната среда чрез създаване и развиване на училищни и общности между учители, ученици, родители и други заинтересовани страни.

6.7. Утвърждаване на лидерството като водещ подход в управлението на училището.

6.8. Методическа подкрепа на педагогическите специалисти от ръководството на гимназията за стимулиране на креативността и иновациите в образователно- възпитателния процес.

6.9. Стимулиране работата на класните ръководители за взаимодействие с родителите.

6.10. Разработване на система за измерване и отчитане на напредъка при изпълнение на индикаторите за развитие на училището и мониторинг на резултатите от обучението.

6.11. Оптимизиране на връзката на гимназията с родителите чрез изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация относно дейността на училището – електронната страница на училището, електронен дневник, електронни портфолиа на училището, учители и ученици.

6.12. Създаване на координационен механизъм за наблюдение, мониторинг и контролна изпълнението на заложените цели.

6.13. Мотивиране на училищните екипи и подкрепа на иновативните и творчески решения в образователния процес.

*7. Сътрудничество между гимназията и другите институции:*

7.1. Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи между гимназията и други училища със сходен профил.

7.2. Ефективно взаимодействие с неправителствени организации и други представители на гражданското общество по въпросите на професионалното образование.

7.3. Въвеждане и утвърждаванена практика за споделяне на ресурси междупедагогическите специалисти в училище.

7.4. Провеждане на съвместни инициативи, партниране и споделяне на ресурси с библиотеки, музеи и други културни институции и научни организации.

7.5. Поддържане на училищната библиотека и обогатяване на библиотечния фонд.

**Приоритетна област 2.** Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности

Разширяване на възпитателните функции на гимназията е от съществено значение за формиране на идентичност, ценности и отношение към родината и обществото.

Патриотичното възпитание помага на учениците да разберат и да се идентифицират с културата, историята и ценностите на нашата нация и формира тяхната самосъзнание и самочувствие.

Познаването на европейските ценности - свобода, демокрация, права на човека, равенство, солидарност и много други са основата на европейската интеграция и сътрудничество и за създаването на обща основа за разбирателство и сътрудничество между държавите-членки.

**Цели и групи мерки/дейности**

*1. Възпитание в родолюбие и патриотизъм:*

1.1. Насърчаване на ценностно-ориентирано поведение и създаване на атмосфера в класната стая, благоприятстваща формиране на социални и граждански компетентности.

1.2. Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура.

1.3. Възпитание, насочено към изграждане у учениците на стремеж за изказване на информирано мнение, за проява на взаимно уважение, разбирателство и сътрудничество.

1.4. Развитие на умения за справяне с прояви на радикализация и екстремизъм, водещи до разделение, дискриминация, разпространение на фалшиви новини и омраза в обществото.

1.5. Развитие на умения за разпознаване и превенция на трафик на хора, на зависимости към наркотични вещества и др.

1.6. Изграждане на умения за критично мислене и разбиране за света, културата, религиите, историята, медиите, икономиката, околната среда, устойчивостта.

1.7. Формиране на компетентности за междукултурен диалог и изява на активна гражданска позиция; осигуряване на младежко участие.

1.8. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всяко ученик.

1.9. Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците.

***2. Приобщаване към европейските ценности:***

2.1. Обучение, насочено към приобщаване към европейските и общочовешкитеценности.

2.2. Формиране на нагласи за приемане на различията между децата и учениците,основани на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия.

2.3. Подкрепа на дейността на ученическите съвети и ученическото самоуправление в гимназията.

**Приоритетна област 3.** Насърчаване на физическа активност на учениците и участието им в спортни дейности

Осъзнаване на ролята и значението на физическата активност и спортната дейност за подобряване на общото здравословно състояние на децата. Те подпомагат нормалния растеж, укрепват мускулите и костите, подобряват координацията и гъвкавостта, и поддържат здравословното функциониране на сърцето и дихателната система. Имат положителен ефект върху психичното развитие на децата и подобряват когнитивните функции като внимание, концентрация, памет и творческо мислене, работоспособността и продуктивността през учебния ден.

**Цели и групи мерки/дейности**

1. ***Осигуряване на подходяща и съвременна спортна среда за развитие на разнообразни спортни дейности:***

1.1. Изграждане на футболно игрище в двора на училището.

1.2. Реновиране на баскетболното игрище.

1.3. Обновяване уредите във фитнеса.

1.4. Поддържане на необходимата материална база за практикуването на основните видове спорт.

***2. Насърчаване на учениците към физическа активност и системно практикуване на спортни дейности:***

2.1. Участие в НП, насочени към стимулиране на развитието на спортните дейности.

2.2. Реализиране на програми и инициативи за здравословен начин на живот и подкрепа на личностното развитие.

2.3. Мотивиране на учениците за участие в занимания по интереси, свързани с практикуването на различни видове спорт.

2.4. Ежегодно участие в организирани турнири на общинско, областно и национално ниво.

2.5. Организиране на училищни турнири по футбол, баскетбол, волейбол, шах и тенис на маса.

**Приоритетна област 4.** Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Формирането на компетентности за личностно развитие у учениците е тясно свързано с развитието и утвърждаване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Усвояването на знания за здравословния начин на живот и на здравословни навици е основа за вземането на информирани решения относно начина на живот, превенцията на различните заболявания и психичното здраве на всеки индивид. Чрез гражданското образование учениците научават знания за демократичните ценности, правата и отговорностите им, което ги насърчава за активно участие в гражданското общество.

Екологичното образование формира у младия човек компетентности за опазване на околната среда и нейното съхранение за идните поколения. Интеркултурното образование насърчава разбирането и уважението към различните култури и етнически групи.

**Цели и групи мерки/дейности**

*1. **Формиране на компетентности и нагласи за активно гражданско поведение на***

*учениците*

1.1. Създаване на условия и подкрепа за развитието на ученическото самоуправление.

1.2. Мотивиране на учениците за участие в извънкласните дейности.

1.3. Подкрепа на педагогическите специалисти за интегриране на обучението по общообразователните предмети към проектно базирано обучение, което развива уменията на учениците за дискусия, вземане на решения и споделя на лични впечатления.

1.4. Организиране на благотворителни инициативи и каузи на училищно и общинско ниво.

***2. Насърчаване на учениците към здравословен начин на живот и здравословно хранене:***

2.1. Формиране на знания и умения за живот с фокус към здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата.

2.2. Организиране на срещи с известни личности, които да споделят информация и съвети за здравословния начин на живот.

2.3. Създаване и функциониране в училище на клуб към Червения кръст .

***3. Усвояване на знания, умения и нагласи за сътрудничество, емпатия и солидарност между различни културни и етнически общности:***

3.1. Утвърждаване на часа на класа като форма за интеркултурно възпитание.

3.2. Организиране на събития за представяне на различни обичай, традиции и култури за насърчаване на междукултурната комуникация.

3.3. Прилагане на екипната работа в часовете, което ще допринесе за разбирателството и уважението между учениците, ще помогне да откриват сходства и да се справят със съществуващите различия.

3.4. Организиране на срещи с училища от различни райони на страната и ЕС за обмяна да добри практики.

***4. Формиране на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци***

4.1. Въвеждане на дейности по опознаване на природата в неурбанизирана среда.

4.2. Изграждане на училищна политики за постигане на целите за устойчивото развитие – екслогична култура и навици за разделно събиране на отпадъци.

4.3. Реализиране на дейности за популяризиране на европейските инициативи в областта на образованието за устойчиво развитие.

4.4. Създаване и използване на отворени образователни ресурси и модели за устойчиво развитие на училищно ниво.

**Приоритетна област 5.** Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Механизмът се прилага по отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище или са напуснали преждевременно образователната система и включва създаване на екипи за обхват, взаимодействие на институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане и включване в образователната система и предотвратяване на ранно отпадане на децата в риск, както и прилагане на процедурата за отпускане на семейни и други помощи в натура спрямо индивидуалните потребности на учениците и организиране на регулярен обмен на информация между ангажираните институции и координиране на техните съвместни действия за налагане на съответни санкции по реда на Закона за закрила на детето и на Закона за предучилищното и училищното образование на родители, чиито деца в задължителна предучилищна и училищна възраст не посещават училище.

Взаимодействие на институциите за проследяване при пътуване и миграция на упражняването на правото на децата на задължително образование; обмен на информация и контрол по издадените здравни бележки за извиняване на отсъствия по уважителни причини на децата и учениците.

**Цели и групи мерки/дейности**

1. ***Създаване на екип за обхват към училището при констатиране на случаи на необхванати в образователната система ученици или в риск от отпадане:***

1.1. Предприемане на мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ – (информационна система за реализация на механизма) на ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст или реинтеграцията им в образователната система.

1.2. Предлагане на мерки по превенция на включваните в образователната система и идентифицирани в ИСРМ учениците в риск от отпадане.

1.3. Определяне на комплекс от мерки по отношение на всеки ученик, идентифициран като необхванат, отпаднал или застрашен от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход.

1.4. Планиране на посещения в домовете на учениците, които подлежат на задължително училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане.

1.5. Осъществяване на пряко взаимодействие с родителите, настойниците, попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващането и включването им в образователната система.

1.6. Предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

1.7. Отправяне на предложение към компетентните институции за предприемане на допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, по *Закона за закрила на детето* и по *Закона за предучилищното и училищното образование*, както и предоставянето на помощи в натура по реда на *Закона за семейни помощи.*

1.8. Регулярно предоставяне на информация чрез ИСРМ за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на *чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.*

1.9. Проследяване чрез ИСРМ изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане на учениците.

**Приоритетна област 6.** Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

За осигуряване на равни възможности за обучение и възпитание на учениците в гимназията и за превенция на отпадането им от училище ще се изпълняват мерки, насочени към гарантиране на устойчивост на процеса на образователна интеграция, намаляване на неравенствата, насърчаване на социалното включване, мотивация за образование, системна работа с родителите за привличането им като пълноценни участници в образователния процес.

**Цели и мерки/дейности**

1. ***Преодоляване на социално-икономическите и други бариери за достъп до образование:***

1.2. Осигуряване на оптимални физически условия в училището, за да продължи обучението на една смяна.

1.3. Осигуряване на безплатни учебници за всички ученици.

1.4. Предоставяне на месечни и еднократни стипендии за мотивиране на работата на учениците.

1.5. Изграждане на достъпна образователна среда в гимназията.

1.6. Поддържане на партньорски отношения с училища от страната за споделяне на добри практики.

1.7. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти, вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене за успешно включване и пълноценно участие на учениците в образователния процес.

***2. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици с изявени дарби:***

2.1. Взаимодействие между училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие за откриване на талантите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им чрез училищните екипи за подкрепа.

2.2. Осигуряване на морална и материална подкрепа за ученици с изявени дарби за високи постижения в областта на професиите, науките, технологиите, изкуствата и спорта.

***3. Създаване на положително отношение към образованието чрез взаимодействие с ученици и родители:***

3.1. Организиране на съвместни дейности за честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието.

3.2. Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на децата им към образователната среда за създаване и развиване на мотивация за учене.

**<u>Приоритетна област 7.</u>** Приобщаване ученици към училищната общност

Създаването на среда, в която учениците се чувстват включени, подкрепени и ангажирани към живота на училището ще преосмисли ролята на училището не само като образователно средище, но и като място със специфичен живот и традиции.

Осигуряване на възможност учениците да участват активно в живота на училището чрез включване в ученически съвети, комитети и клубове за споделяне на идеи и вземане на решения. Сътрудничеството и комуникацията между учениците, родители, учители и ръководството на училището е необходимо да се подкрепя чрез срещи, разговори, работни групи и проекти за насърчаване на диалога и заедно да се решават проблемите.

**Цели и групи мерки/дейности**

***1. Разработване на мерки за адаптиране на учениците към училищната среда:***

1.1. Изграждане и поддържане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.

1.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Наредба № 24 от 10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

1.3. Определяне на комитет по условия на труд (КУТ) и училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете.

1.4. Регламентиране на условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно стандарта за организация на дейностите в училищното образование.

1.5. Създаване на възможности за включване на учениците в различни училищни общности в зависимост от техните интереси и потребности.

1.6. Осигуряване на условия за неформално и информално учене и на алтернативни форми на обучение - обучение в електронна среда от разстояние (ОЕСР), дистанционно.

1.7. Създаване на възможности за приложение на ИКТ в образователния процес и условия за гъвкаво прилагане и адаптиране на методите на преподаване.

1.8. Създаване и прилагане на правила за решаване на конфликти, така че всеки да се чувства приет и уважаван независимо от своята култура, етническа принадлежност, религия или други различия.

1.9. Обща подкрепа за личностно развитие и изява на всеки ученик чрез екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, кариерно ориентиране на учениците; занимания по интереси, библиотечно - информационно обслужване; грижа за здравето въз основа на информация на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето/ученика, за здравословното му състояние и за проведени медицински изследвания и консултации; превенция на обучителни затруднения.

***2. Ритуализация на училищния живот:***

2.1. Приемане, познаване и прилагане на училищните символи – училищно знаме, химн, елементи на униформа – значка отразяваща специалността, която изучават учениците от отделните паралелки, др.

2.2. Регламентиране на ритуалите и традициите, използвани при отбелязване на традиционните празници в училището – 15 септември, патронен празник на училището, 24 май и др.

2.3. Създаване и утвърждаване на система за награждаване и отличаване на ученици и педагогически специалисти с грамоти и почетни отличия.

***3. Взаимодействие с родителите и общността:***

3.1. Насърчаване участието на родителите/настойниците/попечителите или лицата полагащи грижи за учениците в планиране и реализиране на училищни събития - конкурси, празници, тържества, спортни събития и др.

3.2. Насърчаване работата на класните ръководители с родителите за формиране на партньорски отношения.

3.3. Създаване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и позитивни отношения между всички участници в процеса на образование и заинтересованите страни, включително за управление на конфликти, за преодоляване на стереотипи, предразсъдъци и дискриминационни нагласи.

3.4. Организиране на проучвания чрез допитвания, анкети, формуляри за обратна връзка и др. на мнението на родителите по значими за училищния живот теми и създаване на условия за диалог, доверие и равнопоставеност при вземането на решенията за образованието и развитието на учениците.

3.5. Координиране взаимодействието на семействата с външни институции и организации, оказващи социална, образователна и личностна подкрепа за учениците.

3.6. Създаване на условия за взаимодействие между родителите и насърчаване на партньорството между тях за активно участие в училищния живот на ниво клас и училище.

3.7. Насърчаване на родителите да участват чрез избраните от тях представители в обществения съвет и училищното настоятелство.

**<u>Приоритетна област 8.</u>** Противодействие на тормоза и насилието

Очертаване на дейностите по превенция и интервенция на насилието и тормоза в училище за създаване на сигурна образователна среда, осигуряваща възможност за усвояване на ключови компетентности за личностно развитие и за успешна реализация на пазара на труда.

Последиците от насилието в училище са особено тежки и продължителни, и силно привличат общественото внимание. Те оставя дълготрайни последици върху психичното здраве

и поведението, както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват, което изисква създаване на нетърпимост към проявите на насилие и тормоз във всички форми.

**Цели и групи мерки/дейности**

***1. Повишаване знанията на всички участници в образователния процес, за видовете насилия и тормоз в училище и на начините за тяхното разпознаване:***

1.1. Оценка на познанията на заинтересованите страни върху темата насилие и тормоз в началото на всяка година чрез използване на специални въпросници, дискусии с участието на цялата училищна общност, фокус групи и др.

1.2. Обсъждане на резултатите от оценката в часа на класа и на родителски срещи.

1.3. Ежегодно обучение на служители по теми, свързани с насилието и тормоза.

1.4. Обучение на специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в училището, а при липса на такива се търси подкрепа на външни за институцията специалисти.

***2. Създаване и утвърждаване на обща ценностна система и ясни правила за превенция на тормоза между учениците:***

2.1. Незабавно уведомяване на директора на училището при констатиране на случай на насилие и тормоз.

2.2. Актуализиране при необходимост на етичния кодекс на училищната общност.

2.3. Изработване на правила на поведение за всяка паралелка.

2.4. Обобщаване на правилата на отделните паралелки и включването им Правилника за дейността на училището.

2.5. Ежедневно контролиране на дежурствата на педагогическите специалисти в учебно време по коридорите и на входовете/изходите на училището.

2.6. Разработване на система за анонимно информиране за случаи на кибертормоз сред учениците.

2.7. Дейности в часовете, целящи да повишат информираността на учениците на тема тормоз и насилие.

2.8. Конференции срещу насилието, организирани от експерти и/или от местните власти, на тема училищен тормоз.

2.9. Срещи между извършителите и жертвите на тормоз с цел разрешаване на конфликтите.

***3. Създаване и поддържане на механизъм за проследяване на ефективността на дейностите***

***по превенция и интервенция:***

3.1. Утвърждаване на Координационен съвет, включващ ЗДУД, психолог, представител на училищното настоятелство и на ученическия съвет с делегирани отговорности за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.

3.2. Водене на дневник с информация за случаите на насилие и тормоз в гимназията, като задължително се посочва – дата, клас, имена на участниците в проявата, вида и формата на насилие и/или тормоз, предприетите действия от отговорните лица.

3.3. Осигуряване на подкрепяща училищна среда, включване в дейностите за преодоляване на насилието и тормоза и на родителите, на местни власти, отговорни институции и организации, ангажирани с решаването на проблема с насилието и тормоза в училище.

**Приоритетна област 9.** Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование.

Превенцията на отпадането на ученици е базирана на основните принципи на включващото и приобщаващо образование. Тя е свързана с идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище – ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и други с други идентифицирани потребности, както и реализиране на дейности за разгръщане на потенциала за личностно развитие на всеки ученик.

Предотвратяване на преждевременното напускане на училище чрез актуализиране на учебните програми и разработването и налагането на нов интерактивен подход; оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.

**Цели и групи мерки/дейности**

***1. Преодоляване на социално-икономически и други различия за достъп до образование:***

1.1. Поддържане на оптимален брой ученици в гимназията с оглед осъществяване на полудневната организация на учебния ден преди обяд.

1.2. Предоставяне на еднократни и месечни стипендии на учениците, съгласно действащите

нормативни документи.

1.3. Изграждане на достъпна архитектурна среда в гимназията.

1.4. Актуализиране на библиотечния фонд в съответствие с учебното съдържание и интересите на учениците.

1.5. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище и изработване и актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици;

***2. Взаимодействие с ученици и родители за създаване на положително отношение към образованието:***

2.1. Организиране веднъж месечно училище за родители за разясняване на ползите и на задълженията за включване в образование, към повишаване уменията на родителите за грижа и подкрепа на учениците и за взаимодействие с институциите.

2.2. Организиране на общи дейности между всички участници в образователно –възпитателния процес - честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието.

2.3. Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на учениците към образователната система и създаване и развиване на мотивация за учене.

2.4. Споделяне на добри практики за междусекторни услуги за образователна, социална и здравна подкрепа.

***3. Подкрепа на педагогическите специалисти за разгръщане потенциала за личностно развитие на всеки ученик:***

3.1. Прилагане на индивидуален подход, базиран на обучение за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал.

3.2. Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението.

3.3. Повишаване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, за успешно включване и пълноценно участие на учениците от рисковите групи в образователния процес.

3.4. Споделяне на добри практики при прилагането на индивидуален подход при обучението на учениците.

3.5. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.

***4. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на ученици със СОП, с хронични заболявания и ученици в риск:***

4.1. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик, извършена от назначения екип за подкрепа за личностно развитие на ученика за всяко конкретно дете.

4.2. Оценяването на индивидуалните потребности на ученик е резултат на събиране и анализиране на специфична информация за него – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

4.3. Осигуряване на необходимата техника за провеждане на учебния процес на учениците със специални образователни потребности.

4.4. Създаване и използване на адаптирани отворени образователни ресурси за ученици със специални образователни потребности.

***5. Образователна интеграция на ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила, и на мигранти:***

5.1. Формиране на толерантност и уважение към културните различия и ефективно междукултурно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност.

VIII. Финансиране

Изпълнението на заложените цели в Стратегията на училището ще бъде финансирано от следните източници:

1. Делегиран бюджет.
2. Национални програми за развитие на образованието.
3. Механизъм за възстановяване и устойчивост (Recovery and Resilience Facility).
4. Програма за образование 2021 – 2027.
5. Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027.
6. Програма „Еразъм“ +.
7. Други европейски и международни фондове и програми/проекти.